

Tematický plán

Předmět Vlastivěda	Vyučující PhDr. Eva Bomerová	
Školní rok 2018/2019	Ročník IV. A	hod./týd. 2

Učebnice:

Štiková, V., Tabarková, J.: Vlastivěda 4 - poznáváme naši vlast, Nová škola Brno, 2004.

Stříbrná, I. a kol.: Vlastivěda 4 - hlavní události nejstarších českých dějin, Nová škola Brno, 2004.

Doplňkové materiály:

Stříbrná, I. a kol.: Vlastivěda 4 - pracovní sešit, Nová škola Brno, 2004.

Edice Dějiny trochu jinak. Kartografie Praha, 2003 - 2010.

Seifertová, L.: Dějiny udatného českého národa a pár bezvýznamných světových událostí. Prchal, Euromedia Group Praha, 2003.

Téma:	Cíl: Žák dokáže -	Vazba na ŠVP Poznámky
Září		
Naše vlast - ČR, poloha, členění, obyvatelé	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit svými slovy pojmy vlast, cizina - stručně charakterizovat přírodní tvářnost území České republiky, - popsat polohu České republiky v Evropě - určit a lokalizovat na mapách sousední státy České republiky, - popsat polohu sousedních států České republiky, stručně posoudit jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost 	1,2
Kraje a krajská města	<ul style="list-style-type: none"> - popsat převažující charakter sídel v jednotlivých oblastech České republiky - vyhledat na vlastivědné mapě hlavní sídelní střediska, uvést a popsat hlavní přírodní a společenské atraktivity cestovního ruchu a rekreace v oblastech České republiky - získat přehled regionů podle mapy a obrazových materiálů 	1,2
Mapy a plány, orientace v krajině	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na vlastivědné mapě České republiky, vyhledat zde jednotlivé oblasti České republiky, vyjádřit jejich polohu a charakterizovat významné a typické přírodní prvky 	1,2
<u>Ochrana člověka za mimořádných událostí:</u> Ochrana osob před následky živelních pohrom - zásady chování při povodni, zemětřesení, požáru Nezbytné znalosti a dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> - popsat obsah evakuačního zavazadla, zásady pro opuštění bytu a ohroženého prostoru - znát činnost integrovaného záchranného systému 	3

Povrch České republiky, typy krajiny	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit jednotlivé typy krajiny podle nadmořské výšky - svými slovy vysvětlit pojmy nížina, vrchovina, pohoří, velehory - nalézt na mapě naše pohraniční pohoří - nalézt na mapě nížiny a vysočiny ležící ve vnitrozemí 	1,2,3
Říjen		
Vodstvo České republiky	<ul style="list-style-type: none"> - uvést a vyhledat na mapě naše největší řeky a vodní nádrže - svými slovy vysvětlit pojmy pramen řeky, přítok, soutok, povodí 	1,2,3
Počasí a podnebí	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomit si rozdíl mezi počasím a podnebím - vysvětlit, čím je počasí ovlivněno - orientovat se na mapě počasí (symboly) 	1,2
Půda a zemědělství	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit pojem úrodnost půdy - říci, jaké hospodářské rostliny zemědělci pěstují a hospodářská zvířata chovají v nížinách a na vysočinách 	1,2
Nerostné bohatství	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat hlavní nerostné suroviny, které se těží na našem území - nalézt na mapě hlavní průmyslové oblasti 	1,2
Průmysl	<ul style="list-style-type: none"> - uvést některé výrobky hutního, strojírenského, potravinářského, chemického, dřevozpracujícího a textilního průmyslu - popsat cestu k výrobku 	1,2
Listopad		
Památná místa naší vlasti	<ul style="list-style-type: none"> - uvést nejvýznamnější památná místa v České republice 	1,2,3
Cestujeme po naší vlasti	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit spolužáky se svým oblíbeným místy v České republice a ukázat jej na mapě - shromáždit obrazový materiál z konkrétního místa 	1,2,3
Ochrana přírody	<ul style="list-style-type: none"> - popsat současný stav a aktuální problémy životního prostředí v České republice, - uvést nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v České republice 	1,2,3
<u>Ochrana člověka za mimořádných událostí:</u> Únik nebezpečných látek do životního prostředí včetně nezbytných dovedností (improvizovaná ochrana osob při úniku radioaktivních, chemických a biologických látek)	<ul style="list-style-type: none"> - vnímat vztah člověka a životního prostředí - popsat obsah evakuačního zavazadla, zásady pro opuštění bytu a ohroženého prostoru - znát činnost integrovaného záchranného systému 	3 EMV

Prosinec		
Praha - hlavní město	<ul style="list-style-type: none"> - porozumět pojmu hlavní město státu - jmenovat nejvýznamnější památky Prahy, zajímavosti a dominanty - popsat současný stav a aktuální problémy životního prostředí v Praze 	1,2,3
Stát a jeho představitelé	<ul style="list-style-type: none"> - používat s porozuměním základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie - uvést jména prezidenta a premiéra České republiky 	1,2 VDO
Symbyly České republiky	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat a popsat státní symboly České republiky 	1,2
Leden		
Čas - století, tisíciletí	<ul style="list-style-type: none"> - pracovat s časovou osou - uvědomit si význam pojmů století, tisíciletí 	4-7
České země v pravěku	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat svými slovy způsob života v době kamenné 	4-7
Příchod Slovanů Sámoval říše	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat svými slovy způsob života starých Slovanů, - jmenovat první státní útvary na našem území 	4-7
Naše nejstarší minulost v pověstech	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - vylíčit děj některé ze Starých pověstí českých A. Jiráskova 	4-7
Únor		
Velkomoravská říše	<ul style="list-style-type: none"> - uvést panovníky, kteří vládli v období Velkomoravské říše - uvědomit si význam Konstantina a Metoděje pro náš lid - uvést příklady řemesel, která se rozvíjela 	4-7
Vznik českého státu	<ul style="list-style-type: none"> - popsat svými slovy vznik českého státu - uvědomit si význam svatého Václava - charakterizovat dobu a život lidí za vlády prvních Přemyslovců - popsat stavby románského slohu 	4-7
Vláda přemyslovských knížat	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotit význam přemyslovských knížat pro Českou zemi - uvědomit si časovou posloupnost událostí v dějinách 	4-7
Březen		
Život za vlády prvních Přemyslovců	<ul style="list-style-type: none"> - popsat vlastními slovy život obyčejných lidí i knížat - rozdíl - rozpoznat románský sloh 	4-7
Vznik českého království Vláda přemyslovských králů	<ul style="list-style-type: none"> - popsat rozvoj českého státu ve 13. století 	4-7

Duben		
Český stát za vlády Lucemburků	- popsat nástup Lucemburků na český trůn	4-7
O Karlu IV. - Otci vlasti	- charakterizovat hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za Karla IV., popsat způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře)	4-7
Květen		
Život ve středověku	- charakterizovat rozdíly života ve středověku a nyní - rozpoznat gotický sloh	4-7
Husitské války	- popsat období husitských válek, jmenovat významné osobnosti této doby (Hus, Žižka) a nastínit způsob života lidí v této době	4-7
Červen		
České země po husitských válkách	- nastínit způsob života lidí za vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců	4-7
První Habsburkové na českém trůně	- popsat způsob života lidí, nejvýznamnější události, nejvýznamnější osobnosti období habsburské monarchie (Rudolf II., Valdštejn, Komenský) - rozpoznat renesanční stavby	4-7

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkrétní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Klíčové komp.
Žák:	Žák:	Místo, kde žijeme		
1. Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	<ul style="list-style-type: none"> - popíše rozdíl mezi náčrtem, plánem a mapou - vystihne rozdíl mezi mapou politickou a obecně zeměpisnou - se dokáže orientovat na vlastivědné mapě České republiky - vyhledá na mapě ČR hlavní řeky, pohoří, města 	<p>Mapy, plány</p>	M - souřadnice	1,6
	<ul style="list-style-type: none"> - stručně charakterizuje přírodní tvářnost území České republiky - popíše polohu ČR, určí a lokalizuje na mapách sousední státy České republiky - popíše polohu sousedních států České republiky, stručně posoudí jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost 	<p>Naše vlast - ČR, poloha, členění, obyvatelé</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapě naše největší řeky a vodní nádrže - svými slovy vysvětlí pojmy pramen řeky, přítok, soutok, povodí 	<p>Vodstvo ČR</p>	<p>Přa - příroda živá a neživá Hv - poslech</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé typy krajiny podle nadm. výšky - svými slovy vysvětlí pojmy nížina, vrchovina, pohoří, velehory - vyhledá na mapě naše pohoří - vyhledá na mapě nížiny a vysočiny 	<p>Povrch České republiky typy krajiny</p>	<p>Přa - příroda živá a neživá</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem úrodnost půdy - zdůvodní jaké hospodářské rostliny zemědělci pěstují a hospodářská zvířata chovají v nížinách a na vysočinách - vyjmenuje hlavní nerostné suroviny, které se těží na našem území - uvede některé výrobky hutního, strojírenského, potravinářského, chemického, dřevozpracujícího a textilního průmyslu, popíše cestu k výrobku 	<p>Půda a zemědělství nerostné bohatství a průmysl ČR</p>	<p>Přa - příroda živá a neživá</p>	

<p>2. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p> <p>3. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí život v Praze 6 z hlediska přírodního, kulturního a hospodářského - seznámí spolužáky se svým oblíbeným místem - uvede nejvýznamnější památky - uvede chráněná území - seznámí spolužáky se svým oblíbeným místem v České republice a ukáže jej na mapě - shromáždí obrazový i textový materiál z konkrétního místa a použije jej k prezentaci - popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v České republice - uvede nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v České republice 	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Cestujeme po naší vlasti</p> <p>Ochrana přírody</p>	<p>Přa - ochrana přírody</p> <p>Čj - věcné čtení M - měření</p> <p>Přa - ochrana přírody</p>	<p>1,3,6</p> <p>1,3,4</p>
		Lidé a čas		
<p>4. Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>5. Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;</p> <p>6. Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje uvědoměle s časovou osou - uvědomuje si význam pojmů století, tisíciletí - dá do souvislostí vztah mezi pojmenováním jednotlivých epoch v dějinách a technickou vyspělostí člověka - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie - vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - vylíčí děj některé ze Starých pověstí českých A. Jiráska - převede pověst vztahující se k regionu (např. k Divoké Šárce) - konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti - popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře) - převede pověst spolužákům některou z pověstí - vyjádří rozdíl mezi pověstí a hist. skutečností - popíše způsob osídlování krajiny 	<p>Orientace v čase</p> <p>Dějiny jako časový sled událostí</p> <p>Doba kamenná, bronzová, železná</p> <p>Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p> <p>Dějepisná literatura</p> <p>Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby, průběhu lidského života</p> <p>Prvotní osídlení naší vlasti</p>	<p>M - číselná osa M - římské číslice Čj - věcné čtení</p> <p>Čj - komplexně Hv - poslech Vv - ilustrace</p> <p>Čj - věcné čtení, knihovna</p>	<p>1,2,6</p> <p>1,2,3,4,6</p> <p>1,3</p>

<p>7. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si význam Konstantina a Metoděje pro náš lid - charakterizuje dobu a život lidí za vlády prvních Přemyslovců - uvědomí si význam svatého Václava - uvede příklady řemesel, která se rozvíjela - charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV. - popíše období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka) a nastíní způsob života lidí v této době - zhodnotí přínos Rudolfa II. pro rozvoj Prahy - dokáže dle svých možností a vědomostí zrekonstruovat bitvu na Bílé hoře a uvědomí si její důsledky - uvědomí si význam J. A. Komenského pro současnou školu - jeho odkaz dnešku - objasní historické důvody státních svátků a významných dnů - vybere si dobu, ve které by žil a uvede důvody proč - porovná život v Praze v jednotlivých etapách - zdůvodní vznik měst 	<p>Velkomoravská říše</p> <p>Čechy knížecí a královské</p> <p>Karel IV.</p> <p>Mistr Jan Hus Husitské války</p> <p>Habsburská monarchie</p> <p>Bílá hora</p> <p>Jan Amos Komenský</p> <p>Státní svátky a významné dny</p> <p>Rozvoj civilizace Vznik měst</p>	<p>Vv - vizuální vnímání</p> <p>Hv - poslech, zpěv</p> <p>Hv - hymna</p>	<p>1,2,3,4</p>
--	---	---	--	----------------